

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Van noch blijckelijcker ghetuyghenissen, dat de Heere door dese sijn
welbehaghen vrochte sonder eenigh wederstandt. Dat XVII. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

niet te winnen ende te versoenuen met Godts wille achter te laten/ maer door eenighe andere diensten ende goetwillicheden. Dit is den alderheylighsten middel om synen ruen naesten te winnen. Ende hoe wel het ghebeurde datmen hier door niet en boozderde / ouermidts hun hertneckighe hardicheyt / door de welke sy het goet willen wederstaen / soo en salmen niet verliesen de groote verdieste bande ootmoedicheyt: Maer van sulcke / die Godts wercken niet en willen geloouen/ spreekt Hugo aldus. Dat de geloouige altijt wat hebben waer van sy souden connen twyfelē / en dat de ongheloouige altijt wat hebben / dat sy souden connen gheloouen: op dat den gheloouighen om hun gelooue rechtbeerdelijck soude loon ghegheuen worden / ende aen de ongheloouighe om hun ongheloouicheydt straffe.

Hoemen
sijn en cūē
naesten
vvinnaen
sal.

De S. Vi-
ctore.
Vvaerom
de geloo-
uige loon
ende de
ongeloo-
uighe
straffe
crijghen.

Van noch blijckelijcker ghetuyghenissen, dat de Heere door dese sijn welbehaghen vrochte sonder eenigh wederstandt.

DAT XVII. CAPITTEL.

Als onder andere denghden de ootmoedicheyt wies/ in dese wtbercozen Godts/ so wies oock in haer de supuere hreese Godts/ ende oock een grondighe kennisse haers selfs/ door de welke dagelycs ouerleggende haer eyghen verworpenheyt ende ontweerdicheyt/ sy haer seluen ondanckbaer oordeelde / ouer soo groote ende so vele weldaden Godts. Waerom comende hy S. Mechtildis die seer vermaert was aldoen inde gratie der beropenbaringe/ heeftse hare eerweerdicheyt seer ootmoedelijck gebeden/ dat sy aen de Heere op de boozsepde gratien te rade soude gaē.
Sy

Visioen
van Sinte
Mechtil-
dis.

Sy en wilde niet als twyfelachtigh bande booz
seyde gratien sekerheyt crygē: maer tot meerder
danckbaerheyt verweckt worden / ende booz de
toecomende cleynherticheyt versterckt worden:
als sy boozts aen / ouermerckende de grootheyt
van haer onweerdicheydt de selue haer om te
wanchelen soude becozen. Waerom als S.
Mechtildis / gelijk sy gebeden was / haer begenē
hadde tot het gebet / om met den Heere booz haer
te beraden: so heeft sy gesien den Heere Jesum de
blommigen bypdegoin / den teeren en schoonen
van ghedaente ouer dupsent Enghelen / die aen
hadde groene cleederen / die van binnen schenen
bergult te zyn / ende dat hy met syn lustige rech-
ter hant lieuelijck omhelsde dese / daer sy booz
bat / soo dat de sincker zijde bande Maget / daer
het herte leyt / als aenghehecht aen cleefde aen de
openinghe bande amoureuze woude van Jesus.
Sy sach oock daer - en - tegen / dat S. Geertruyt
met haer sincker handt tot op den rugghe den
Heere Jesum omhelsde. Des haer verwonde-
rende begeerde sy te weten was dit visioen seggen
wilde. Tot de welcke de Heere seyde: Booz de
groenicheyt van mijn cleederen / die van binnen
heel bergult zyn / weet dat bediet wort / hoe dat
de werkinghe van mijn Godtheyt gheheel door
liefde groeyt ende bloeyt. Ende dit weder verha-
lende. Mijn geheele werkinghe seyde hy / bloeyt
ende is groen in dese siele. Ende in dat ghy siet
dat haer herte aen mijn zijde gehecht is / soo ver-
staet dat ickse my soo bequamelijck toegevoegt
hebbe / dat sy tot elcken stont magh ontfangen /
den inbloedt van mijn Godtheydt. Alsdoen soo
vraechde sy boozder / seggende: Hebby dan / mijn
Heere / aen dese uwe wtvercozene sulcke gauen
ghegeuen / door de welcke sy sonder zorghe magh
ante

antwoerden alle de gene die by haer comen om
 licht in hun handelingen ende twyfelingē/ ende
 hun twyfelachticheden te ontknoopen/ en̄ her
 seker eude sonder sozge te maken/ iude waerheyt
 van v kennisse. Is dat by v baste/ dat alle/ die
 dooz haer v sullen soecken/ sullen oock hulpe vin
 den tot hun salicheydt? Hebt ghy haer dit selue
 beloest met dese ende dese woorzen/ die sy my tot
 haer onderwysinghe/ ende ouermidts haer oot
 moedicheydt beropenbaert heeft? Waer op seer
 vriendelijck de Heere antwoordende gheseydt
 heeft. Ick hebse sekerlijcks met die sonderlinghe
 boozbeelen begift. Al wat yemant hoopt dooz
 haer te moghen vercrighen dat sal hy sonder
 twyfel vercrighen. Daer naer: soo wie sy ooz
 deelt weerdigh te zijn / om de gemeynschap des
 autaers te genieten/ die en sal myn beruhtic
 heyt nimmermeer ontweerdigh oordeelen. Ten
 derden/ soo wie dooz haer tot de nuttinge des h.
 Sacraments vermaent wort / die sal met meer
 geneyghlycheydt van my aenghesien worden.
 Ten vierden: een yegelijcks gebzeken der genen
 die by haer comen / sal sy oordeelen naer myn
 Goddelijcke bescheydicheyt oft lichter oft swaer
 der te zijn gelyck ickse oordeele. Maer ouermidts
 datter dzy zijn inden hemel die getuygenisse ge
 uen/ te weten. Den Vader/ het woort/ ende den
 h. Geest/ soo moet sy oock oplicht nemen tot het
 ghetuygenisse van dzy dingen die hier volghen.
 Erst gancs: sal sy gade slaē als sy met yeman
 den spreekt/ oft sy gheboelt/ dat sy dooz den Geest
 van binnen gedreuen wort om te spreken. Ten
 tweeden: sal sy bemercken oft die met haer
 spreekt/ leetwesen heeft van sijn ghebzeken/ oft
 immers hy begheert leetwesen te hebben. Ten
 derden: sal sy daer op letten / oft hy goede mey
 ninghe

Voordes
 len der
 ganc van
 S. Geest
 truyt

1.
 2.
 3.

4^e

1.

2.

3

ninghe

ninghe heeft. Ende waer sy dese dyp dingghen
 bint maghse dyp ende sonder twyfel ende eenige
 hoochinghe / alles wat haer weert denet te spre-
 ken / antwoerden. Want sekerlyck ick salt al
 van weerden houden dat sy van mijn goeder-
 tierenheydt aen sulcke menschen sal beloonen/
 ende sy heeft noch daer by gheboeght: So dick-
 wils als sy pemaent wil aenspreken laetse vooz
 allen als tot my toegheestende versuchten: op
 datse tot haer intrecke de Goddelijcke ingeestun-
 ghe van mijn herte / daer na al wat sy sal spre-
 ken / laet dat sonder twyfel / ende vooz seker al
 oft van my gesproken ware / gehouden worden/
 noch sy / noch oock de hoorders sullen bedrogen
 worden: want het verborghen van mijn herte
 sal dooz haer woorden kennelijc worden. Daer
 na soo heeft de Heere dit hier noch by gehange.
 Laet haer getrouwe houden het ghetuyghenisse
 van v woorden (want sy v tot my ghesonden
 heeft) op dat / so wanneer sy naer eenigen langen
 tijt soude gevoelen / dat dese ontfangen gratie in
 haer een weynighsken soude verflaunwen (gelijck
 het somwylen ghebeurt) dooz verscheyden ende
 veel becommerringhen) dat sy alsdan nochtans
 niet en mistrouwe / noch en twijfele van mijn
 gratie: want ick sal de priuilegien vande vooz
 seyde gauen haer sekerlyck ende vastelijck be-
 waren: so datse nimmermeer en sullen vergaen/
 alle de daghen haers leuens. Wederom heeft
 S. Machtildis ghezaecht oft dese wtbercozene
 beertruyt daer enige besmetheyt dooz creeght:
 oft waerom dat het quam dat sy tot allen uren
 haer beneerstighde om te volbrueghen sulcs als
 haer inden sin quam om te doen. Want altydt
 was haer ghemoet enen berept / oft sy hadt / oft
 schreef / las / oft haren naesten onderwees / pe-
 maent

Vat ma-
 niere mē
 gebruyc-
 ken sal eer
 men ye-
 mant aen
 spreect.

mant bekeest oft vertrooste. De Heere heeft ghe-
 antwoort: Ick hebbe mijn herte soo barmherte-
 lijk ende soo onberschepdelijk met haer siele
 vereenicht/dat sy met my is gheworden eenen
 geest. Hier dooz comt het haer dat sy in als ende
 tot als soo eendraghtelyck ouer een comt met
 mijnen wille/datter geen meerder eendrachtiche-
 heyt is der leden van een lichaem met het herte/
 als haer herte met my. Ghelijckerwijs als een
 mensche in syu herte pepst / doet dat terstont de
 handen ouer een comen met het herte ende ghe-
 hoorzaem zyn / ende beweghen hen om te doen.
 Als hy wederom pepst / siet dat de ooghen ghe-
 hoorzaem zynde terstont gheopent worden: soo
 oock is sy geduerigh by my. Ende tot alleu vren
 volbrengt sy dat ick meyne:want ick hebbe haer
 dooz my op een sonderlinghe maniere bercofen
 din in haer te woonen: waerom dat haren
 wille / ende oock het werck van haren goeden
 wille in mijn herte gebesticht is / als mijn rech-
 ter hant / dooz de welcke ick wercke sulcks alst
 my ghelieft / haer verstant is my booz mijn oor-
 gen / als sy verstaet die dingen die my genozgen.
 Ende de dzifticheyt van haren gheest is my als
 een tonghe: want ghedreuen zynde dooz desen
 Gheest / soo spreekt sy sulcks als ick wil. Ick
 gebuycke haer bescheydenheyt booz mijn oor-
 ren. Want de ooren mijnder barmherticheydt
 neyghen hen daer toe / al waer sy dooz de goet-
 heydt des medelijdens toe ghebogen wort. Ick
 ghebuycke haer booznemen tot voeten als sy
 sulcs booznecint dat my betaemt te volgen. Hier
 om so ist dat sy na de dzifticheyt van mijnē Geest
 altyt gedwongē is te haeste:om als sy een dincck
 gedaē heeft/terstot soude gereet gebonden wordē
 en beerdigh tot een ander / naer mijn ingheuen.

Haer conscientie is wel gherust / noch sy en is niet beangst dooz eenigh vzoeghsel / al versuynt sy somtijden wat van haer gewoonlijke oefeninghe: want hoe wel dese schijnen achtergelaten / om my gehooftsaem te zijn: nochtans aen een ander oort / daer in gnen wille dooz volbzoght wort / ist dat het selfste met dobbel vruchten vergolden worden.

Een ander seer deuoot herte des Heeren / die genoegsaem was verlicht inde geestelijke kennis / ende die gheproeft was / die danckte Godt booz die gauen die hy aen dese Maget ghegeuen hadde. Mer den welcken oock een visioen ende openbaringe ingebzoght wert vande privilegie van dese wtbercozene / ende vande vereenige van haer siele met Godt / die gelijckformich ende heel gelijc was met dat van S. Mechtildis voorszeyt is. Waer wt blijct het gene voorszeyt is waerachtich te zijn / ende vast sonder missen wt Godt te roumen / wiens getuygenissen zijn al te geloofselijck geworden. Want Godt heeft dese alle heyde (te weten van S. Mechtildis / ende van dese deuote) haer oorz / dat is haer verstant ontbonden / om dat sy al euen ghelijcke aderen van een sijn ghedruys / als het schuyfelen van een dun windken souden ontfangen / belangende den staet van dese maget / en dat op een gelijcke maniere. Hoe wel de beropen baringe van de eene / aen de andere niet meer oorkont en was / als die van Roumen op desen oogeblick ghegeuen wort / te weten / wat daer-en-tussche die van Jerusalem doen. Maer dese deuote die seyde: dat haer noch daer-en-bouen was beropenbaert in haer visioen oft beropenbaringhe / te weten: Dat alle de gauen der gratien Godts die dese Seertruyt doer ontfangen hadde / veel minder waren als die sy noch

noch soude aensfangē dooz de instortinge Gods.
 Daer by hanghende seyde sy: dat sy tot sulcken
 vereeninge met Godt comē soude/ dat haer oogē
 anders niet en souden sien dan sulcks als Godt
 dooz die sal willen sien/ noch haren mont en sou-
 de anders niet spreken/ dan dat Godt dooz dien
 sal willen spreken/ ende soo van d'andere. Maer
 wanneer sy die gauen vanden Heere ontfangen
 heeft/ ende hoe dat dit verbult is/ dat meynen
 wy alleen bekent te zyn aenden wtreycker van
 alle gratien/ ende aen haer die gegont is gewor-
 den die te gevoelen/ hoe wel datse oock niet onbe-
 kent en zyn geweest voor de gene die neerstelijck
 ondersoekende de gauen in dese heylige die heb-
 ben connen verstaen.

Hoe sy de saechtmoedicheyt, lijtsaemheyde, ende
 stillicheyt des gemoets bewaerde, ende alle
 de werckinghe Godts van sijn hant
 blijdelijck ontfinc.

DAT XVIII. CAPITTEL.

ALS dese wtbercozene Godts op eenen tijt S.
 Mechtildis gebeden hadde/ dat sy dooz haer
 gebedt booz haer vercrijgen soude de deught des
 saechtmoedicheyts/ ende lijtsaemhepts. Want
 het dochte haer dat sy dese meest van doen had-
 de. Ende als S. Mechtildis ghelijck haer gebe-
 den was/ den Heere badt/ soo heeft sy dese ant-
 woorde van hem ontfangen. De saechtmoedic- Manfue-
 heyt/ int latijn Manfuetudo, die my in haer be- tudo qua-
 haeght/ die heeft haren naem in haer gecregen/ si mansio-
à manendo, dat is/ bliuen. Om dat ick in haer nis con-
 woone / so betaemt het oock dat sy met my bli- suetudo,
 ue. Oft ist van noode dat sy upt gaet/ laetse doen aut manē
 als een teere bruyt/ die hare bruydegom by haer di consue-
 heeft. Dese als sy moer upt gaen/ so neemt sy ha- tudo,